EIROPAS PARLAMENTS 2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0161/2014

6.3.2014

ZIŅOJUMS

attiecībā uz ES 2013. gada ziņojumu par attīstības politikas saskaņotību
(2013/2058(INI))

Attīstības komiteja

Referents: *Charles Goerens*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 8

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS 9

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

attiecībā uz ES 2013. gada ziņojumu par attīstības politikas saskaņotību (2013/2058(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā 9. un 35. punktu Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Komisijas kopīgajā paziņojumā par Eiropas Savienības attīstības politiku „Eiropas konsenss”[1],

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 208. pantu, kurā no jauna apliecināts, ka, īstenojot politiku, kas varētu ietekmēt jaunattīstības valstis, Savienībai ir jāņem vērā sadarbībai attīstības jomā noteiktais mērķis,

– ņemot vērā Padomes secinājumus, reizi divos gados iesniedzamos Komisijas ziņojumus un Eiropas Parlamenta rezolūcijas par attīstības politikas saskaņotību, jo īpaši 2012. gada 25. oktobra rezolūciju attiecībā uz ES 2011. gada ziņojumu par attīstības politikas saskaņotību[2],

– ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu attiecībā uz ES rīcības plānu par dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm attīstības sadarbībā (2010–2015) (SEC(2010)0265) un Padomes 2010. gada 14. jūnija secinājumus par Tūkstošgades attīstības mērķiem, kuros apstiprināts attiecīgais ES rīcības plāns,

– ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu par attīstības politikas saskaņotību 2013. gadā (SWD(2013)0456),

– ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,

– ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu (A7-0161/2014),

A. tā kā 2012. gadā pieņemtajā ES stratēģijā un rīcības plānā par cilvēktiesībām un demokrātiju ir noteikts, ka ES veicinās cilvēktiesību ievērošanu pilnīgi visās ārējās darbības jomās;

B. tā kā tikai uz solidaritāti balstīta Eiropas attīstības koncepcija, kuras pamatā nav pieņēmums, ka mērķis izskaust nabadzību „pašu mājās” nav savienojams ar mērķi izskaust nabadzību aiz Savienības robežām, ļauj pārvarēt interešu konfliktus starp dažādajām Savienības politikas nostādnēm un saskaņot tās ar attīstības prasībām;

C. tā kā attīstības politikas saskaņotība tagad ir atzīta par visaptverošu politikas instrumentu un procesu, kura mērķis ir iekļaut attīstības daudzveidīgās dimensijas visos politikas izstrādes posmos;

D. tā kā visām Savienības politikas nostādnēm ir ārēja ietekme, tādēļ tās ir jāizstrādā tā, lai nodrošinātu jaunattīstības valstīm vajadzīgo ilgtspēju un apkarotu nabadzību, garantētu

[1] OV C 46, 24.2.2006., 1. lpp.
[2] Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0399.

sociālo nodrošinājumu un pienācīgus ienākumus un panāktu to, ka tiek ievērotas cilvēka pamattiesības, kā arī ekonomiskās un vides tiesības;

E. tā kā attīstības politikas saskaņotība ir jāpanāk, pamatojoties uz to, ka tiek atzītas valsts vai reģiona tiesības demokrātiski noteikt savu politiku, prioritātes un stratēģijas, kas garantē iedzīvotājiem iztikas līdzekļus;

F. tā kā Savienībai ir jākļūst par patiesu līderi, veicinot attīstības politikas saskaņotību;

G. tā kā Eiropas mērogā attīstības sistēmai pašlaik trūkst efektīvu mehānismu, lai nepieļautu vai novērstu neatbilstības, kas rodas Savienības politikas nostādņu īstenošanas rezultātā;

H. tā kā Eiropas Parlaments ir panācis progresu attiecībā uz to politikas jomu uzraudzību, kuras būtiski ietekmē attīstību, tomēr tam vēl ir jāstrādā, lai panāktu optimālu saskaņotību un nepieļautu konsekvences trūkumu, jo tikai šādi tas spēs pilnībā īstenot savu institucionālo misiju;

I. tā kā pamatnostādnēs, kuras būs piemērojamas laikposmā pēc 2015. gada, attīstības politikas saskaņotība ir jāpanāk ar rīcību, kas vērsta uz kopēju, taču diferencētu atbildību un veicina iekļaujošu politisko dialogu;

J. tā kā ir jāņem vērā ESAO valstu gūtā pieredze un jo īpaši darbs, ko veikusi ESAO sekretariāta Attīstības politikas saskaņotības nodaļa;

K. tā kā ES dalībvalstu attīstības politikas un palīdzības programmu koordinācija ir nozīmīgs attīstības politikas saskaņotības programmas elements; tā kā tiek lēsts, ka ik gadu varētu ietaupīt pat EUR 800 miljonus, samazinot darījumu izmaksas, ja ES un dalībvalstis savu palīdzību mērķtiecīgi sniegtu mazākam valstu un darbību skaitam;

L. tā kā attīstības jomā īstenojamās ES politikas efektivitāti nelabvēlīgi ietekmē dalībvalstu palīdzības politikas un programmu sadrumstalotība un pārklāšanās; tā kā saskaņotāka pieeja ES mērogā ļautu mazināt administratīvo slogu un samazināt saistītās izmaksas;

M. tā kā 2014. gada 12. februārī publicētajā *UNFPA* (ANO Iedzīvotāju fonda) vispārējā ziņojumā par *ICPD* (Starptautisko konferenci par iedzīvotājiem un attīstību) laikposmā pēc 2014. gada ir uzsvērts, ka no vardarbības cietušu sieviešu un pusaudžu aizsardzībai ir jākļūst par starptautiskā mērogā īstenojamās attīstības programmas prioritāti,

Kā panākt attīstības politikas saskaņotību

1. ierosina izveidot arbitrāžas mehānismu, kurš darbotos Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vadībā un nodrošinātu attīstības politikas saskaņotību, lai Savienības dažādo politikas virzienu nesaskaņu gadījumā Komisijas priekšsēdētājs, pilnībā īstenojot savu politisko atbildību par vispārējām pamatnostādnēm, pieņemtu lēmumu atbilstoši saistībām, ko Savienība uzņēmusies attiecībā uz attīstības politikas saskaņotību; uzskata, ka pēc tam, kad būs identificētas problēmas, varētu ieplānot Komisijas dienestu lēmumu pieņemšanas un savstarpējās sadarbības procedūru reformu;

2. aicina Eiropas Savienību, dalībvalstis un to institucionālos partnerus panākt, ka jaunajās pamatnostādnēs, kuras būs piemērojamas laikposmā pēc 2015. gada, ir iekļauts ar attīstības politikas saskaņotību saistīts mērķis, kas ļautu izstrādāt ticamus rādītājus, lai noteiktu aizdevēju un dienvidu partnervalstu panākto progresu, un novērtēt dažādo politikas virzienu ietekmi uz attīstību, t. s. „attīstības politikas saskaņotības fokusu" jo īpaši piemērojot tādiem galvenajiem jautājumiem kā iedzīvotāju skaita pieaugums, pasaules nodrošinājums ar pārtiku, nelikumīgas finanšu plūsmas, migrācija, klimats un videi saudzīga izaugsme;

3. norāda, ka attīstības politikas saskaņotībai nozīmīgs ir Eiropas Ārējās darbības dienesta darbs, jo īpaši ES delegāciju ieguldījums, kuras uzrauga, novēro un sekmē konsultācijas un dialogu ar ieinteresētajām personām un partnervalstīm par ES politikas ietekmi jaunattīstības valstīs; uzsver, ka ir vajadzīga plašāka diskusija ar visām svarīgākajām ieinteresētajām personām, tādām kā NVO un pilsoniskās sabiedrības organizācijas;

4. pauž nožēlu, jo saskaņā ar 2011. gadā sagatavoto darba dokumentu sākotnēji bija paredzēts iesniegt paziņojumu, tomēr ir iesniegts tikai Komisijas dienestu darba dokuments (SWD(2013)0456), kas nav jāapstiprina komisāru kolēģijai, un tas ir paradoksāli šādam dokumentam, kurš attiecas uz politiski tik nozīmīgu jomu kā attīstības politikas saskaņotība;

5. prasa Komisijai pildīt savas saistības attīstības un cilvēktiesību jomā un atgādina, ka tās pienākums ir sekmēt un koordinēt Savienības politikas nostādņu īstenošanu; uzskata, ka Komisijai ir aktīvi jāveicina saskaņots un mūsdienīgs sabiedrības attīstības redzējums, lai sasniegtu Tūkstošgades attīstības mērķus (TAM) un pildītu savas saistības;

6. prasa, lai Komisija, slēdzot attiecīgus līgumus, regulāri uzdotu veikt neatkarīgus paveiktā darba (*ex post*) novērtējumus par attīstības ietekmi uz galvenajām politikas jomām, kā to ir pieprasījusi Padome; uzsver, ka ir jāuzlabo sistēma, kuru Komisija ir noteikusi ietekmes novērtēšanai, tajā īpaši akcentējot attīstības politikas saskaņotību un nodrošinot, lai ietekme uz attīstību kļūtu par ceturto centrālo analīzes elementu līdz ar ietekmi uz ekonomiku, sociālo ietekmi un ietekmi uz vidi;

7. uzsver, ka ir jāveic patiesi izglītojošs darbs attiecībā uz to, kā iekļaut attīstības politikas saskaņotību dažādās politiskās rīcības jomās, jo izglītošana ir būtisks Eiropas Attīstības gada (2015. gada) kontekstā īstenojamo pasākumu elements, kas veicina Eiropas iedzīvotāju izpratni; prasa, lai Komisija un EĀDD rīkotu tieši ar attīstību nesaistīto dienestu darbiniekiem paredzētu apmācību par attīstības politikas saskaņotību un ietekmi uz attīstību;

8. apstiprina, ka ir jāieceļ pastāvīgs referents ar attīstības politikas programmu laikposmam pēc 2015. gada saistītajos jautājumos, kuram arī vajadzētu panākt, lai attīstības politikas saskaņotība būtu pienācīgi ņemta vērā;

9. uzsver, ka Eiropas Parlaments varētu būtiski veicināt attīstības politikas saskaņotību, piešķirot tai prioritāti Parlamenta darba kārtībā, rīkojot vairāk komiteju un parlamentu apvienoto sanāksmju, kas veltītas attīstības politikas saskaņotībai, veicinot dialogu par attīstības politikas saskaņotību ar partnervalstīm un sekmējot viedokļu apmaiņu ar pilsonisko sabiedrību; atgādina, ka strukturētas ikgadējās dalībvalstu parlamentu un

Eiropas Parlamenta kopīgās sanāksmes ir nozīmīgs veids, kā spēcīgāk saskaņot un koordinēt attīstības politiku;

10. uzsver, ka ir jāizveido neatkarīgs Savienības mēroga mehānisms, lai oficiāli apkopotu un izskatītu sūdzības, ko iesniedz pilsoņi vai kopienas, kurus ietekmējušas Savienības īstenotās politikas nostādnes;

11. uzsver, ka attīstības politikas saskaņotībai ir jānodrošina aktīva pilsoniskās sabiedrības, tostarp sieviešu grupu, līdzdalība, jādod iespēja sievietēm pilntiesīgāk piedalīties lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī jāpanāk, lai pilnībā būtu iesaistīti dzimumu līdztiesības eksperti;

Prioritārās darbības jomas

12. prasa nodrošināt, lai migrācijas plūsmu pārvaldība būtu saskaņota ar ES un partnervalstu politikas nostādnēm attīstības jomā; uzskata, ka tādēļ ir vajadzīga stratēģija, kas veidota, ņemot vērā politiskos, sociālekonomiskos un kultūras aspektus, un kas īstenojama, lai no jauna aktivizētu Savienības vispārējās attiecības ar tās tiešajām kaimiņvalstīm; turklāt uzsver, cik būtiski ir risināt ar migrantu sociālo un profesionālo integrāciju un ar pilsonību saistītos jautājumus, šajā nolūkā sadarbojoties ar izcelsmes un tranzīta valstīm;

13. uzsver, ka starp tirdzniecību un attīstību ne vienmēr ir pilnīga saskaņa; uzskata, ka jaunattīstības valstīm vajadzētu īstenot selektīvu pieeju, atverot savus tirgus; uzsver ar sociālo un vides jomu saistītās privātā sektora atbildības nozīmi un uzskata, ka tirdzniecības liberalizācija nedrīkst nozīmēt to, ka tiek aizmirsts par sociālajiem un vides standartiem, tādiem kā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) standarti; atgādina, ka atsauces uz tiem ir jāiekļauj Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) nolīgumos, lai novērstu sociālo un vides dempingu;

14. šajā sakarībā atgādina, ka minēto standartu iekļaušana izmaksā krietni mazāk nekā zaudēta sociālā aizsardzība, cilvēku veselība un mūža ilgums šo standartu neievērošanas gadījumā;

15. ir gandarīts par to, ka ES atzīst sīksaimniecību nozīmi cīņā pret badu, un prasa sistemātiski izvērtēt Eiropas lauksaimniecības, tirdzniecības un enerģētikas politikas, tostarp ES biodegvielas politikas, nostādnes, jo tās var nelabvēlīgi ietekmēt jaunattīstības valstis;

16. atkārtoti norāda, ka vairāk uzmanības ir jāpievērš tam, lai panāktu klimata pārmaiņu jomā īstenojamās ES politikas un attīstības jomā noteikto ES mērķu maksimālu sinerģiju, jo īpaši saistībā ar līdzekļu un instrumentu izmantošanu un netiešajiem ieguvumiem, ko nodrošina uz attīstību un/vai pielāgošanos klimata pārmaiņām vērsti pasākumi;

17. uzskata, ka klimata pārmaiņu radītās problēmas ir jārisina, īstenojot strukturālas reformas, un prasa sistemātiski izvērtēt ar klimata pārmaiņām saistītos riskus visos politikas plānošanas un lēmumu pieņemšanas aspektos, tostarp jomās, kuras saistītas ar tirdzniecību, lauksaimniecību un nodrošinājumu ar pārtiku; prasa izmantot šā

novērtējuma rezultātus saistībā ar instrumentu sadarbībai attīstības jomā (2014.–2020. gadam), lai izstrādātu skaidrus un saskanīgus valsts un reģionālās stratēģijas dokumentus;

18. atzīstot, ka dažiem attīstības politikas saskaņotības aspektiem ES ir pievērsusi uzmanību, tomēr uzskata, ka ir vajadzīga konkrēta ES rīcība, lai izskaustu krāpšanos ar nodokļiem un risinātu ar nodokļu oāzēm saistītās problēmas; aicina Komisiju gada ziņojumā par izejvielu iniciatīvas īstenošanu iekļaut informāciju arī par to, kā jauni nolīgumi, programmas un iniciatīvas ietekmē resursiem bagātas jaunattīstības valstis;

19. atzīst, ka ES ir uzņēmusies ļoti lielu atbildību, cenšoties nodrošināt, lai vides un sociālās ilgtspējas un pārredzamības ziņā zivsaimniecības darbībām gan Savienības, gan trešo valstu ūdeņos būtu piemērojami vieni un tie paši standarti; norāda, ka šādu konsekvenci var panākt tikai tad, ja tiek saskaņota gan pašas Komisijas dienestu, gan Komisijas un atsevišķu dalībvalstu valdību rīcība;

20. uzsver, ka nolīgumiem zivsaimniecības nozarē, kurus Savienība noslēgusi ar trešām valstīm, sevišķi jaunattīstības valstīm, galvenokārt ir jābūt instrumentiem, kas paredzēti Savienības un jaunattīstības valstu partnerattiecību stiprināšanai, un tiem jāiekļaujas ilgtspējīgas zivsaimniecības kontekstā, palīdzot šīm valstīm pašām attīstīt savu ekonomiku;

21. jo īpaši atgādina Parlamenta apņemšanos nepieļaut tādas liela mēroga enerģētikas infrastruktūras finansēšanu, kurai ir negatīva sociālā ietekme un negatīva ietekme uz vidi;

22. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Attīstības politikas saskaņotība ir kļuvusi par visaptverošu politikas instrumentu.

Šī instrumenta mērķis ir nepieļaut neatbilstības, kas rodas ES politikas nostādņu īstenošanas rezultātā, tā nepieļaujot nelabvēlīgu ietekmi uz jaunattīstības valstīm.

Referentes *B. Schnieber-Jastram* iepriekš sagatavotais ziņojums (2012/2063(INI)) ir izsmeļošāks un ir arī šī ziņojuma „iedvesmas avots", tomēr galveno uzmanību referents vēlas pievērst tam, kādā veidā un ar kādiem instrumentiem ir iespējams panākt optimālu saskaņotību, tā nepieļaujot konsekvences trūkumu.

Galvenie šajā ziņojumā iekļautie priekšlikumi:

– ir jāizveido arbitrāžas mehānisms, kas darbotos Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vadībā, kuram būtu jāpieņem lēmumi, ņemot vērā saistības, kuras Savienība ir uzņēmusies attiecībā uz attīstības politikas saskaņotību (1. punkts);
– Eiropas Parlaments varētu būtiski veicināt attīstības politikas saskaņotību (7. punkts);
– ir jāizveido neatkarīgs Savienības mēroga mehānisms, lai oficiāli apkopotu un izskatītu sūdzības, ko iesniedz pilsoņi vai kopienas, kurus ietekmējušas Savienības īstenotās politikas nostādnes (8. punkts).

Noslēgumā referents pauž nožēlu, ka sākotnēji paredzētā paziņojuma vietā ir iesniegts tikai Komisijas dienestu darba dokuments.

Sarūgtinājums šajā sakarībā ir vēl lielāks tādēļ, ka šāds darba dokuments nav jāapstiprina komisāru kolēģijai, lai gan šis ir politiski ļoti vērienīgs priekšlikums.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	3.3.2014
Galīgais balsojums	+: 15 –: 0 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Eva Joly, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Ivo Vajgl
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kriton Arsenis, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Isabella Lövin, Csaba Őry, Judith Sargentini, Horst Schnellhardt